

grés reivindicava així l'atlanticitat que defineix l'arxipèlag, com també el seu paper històric de pont envers el Nou Món. I cal agrair a l'organització, encapçalada per Dolores Corbella (presidenta), Josefa Dorta (vicepresidenta) i Rafael Padrón (secretari), sense oblidar el seu sòlid equip de col·laboradors, la celebració d'una setmana magnífica per a la romanística internacional.

Després d'un dilluns (el dia 4) d'acolliment i acreditació de congressistes, el modern campus universitari de Guajara albergà una activitat febril i fecunda, desenvolupada durant els quatre dies posteriors (de dimarts a divendres), amb la simultaneïtat de quinze seccions, amb quatre copresidents cadascuna, i entre les quals es repartiren uns quatre-cents setanta congressistes amb lloable i "suïssa" sincronia. La relació de títols de seccions, que el programa oficial oferia en francès, donarà una idea sobre la multiplicitat temàtica del congrés: (1) *Du latin aux langues romanes*; (2) *Phonétique, phonologie et prosodie*; (3) *Morphologie flexionnelle et dérivationnelle*; (4) *Morphosyntaxe et pragmatique*; (5) *Lexicologie, phraséologie et onomastique*; (6) *Lexicographie*; (7) *Dialectologie et géolinguistique*; (8) *Sociolinguistique, linguistique variationnelle et contact de langues*; (9) *Philologie linguistique*; (10) *Philologie, édition de textes et littérature*; (11) *Standardisation et histoire externe des langues romanes*; (12) *Traduction et traductologie*; (13) *Acquisition, apprentissage et enseignement de langues*; (14) *Linguistique missionnaire*; (15) *Humanités numériques*.

Cal destacar, a més, les tres conferències plenàries: dues, a l'Aula Magna del Campus (la de Guillermo Rojo, «El papel de la frecuencia en los estudios lingüísticos»; i la de Virginia Bertolotti, «Los sistemas de tratamientos en la Romania Nova»), així com la de cloenda, divendres 8, a càrrec de Manuel González González («La lexicografía gallega entre la necesidad y la modernidad»), al Lago Martiánez (Puerto de la Cruz), que acollí igualment la clausura del congrés. I també, a l'Aula Magna del Campus de Guajara, una taula rodona sobre «Lingüística y Filología en el estudio del español de América: estado de la cuestión y prospectiva»; coordinada per Micaela Carrera de la Red (coord.), i amb les intervencions de Magdalena Coll, Pedro Martín Butragueño, Elsa Mora Gallardo, Miguel Ángel Quesada Pacheco i Francisco Javier Pérez.

D'altra banda, l'excehència acadèmica anà en consonància amb una hospitalitat i una generositat proverbials. Així ho proven actes com el còctel de dimarts (a l'IES Cabrera Pinto, La Laguna), el concert vespertí de Los Sabanderos de dimecres (al paranimf de la universitat), el sopar de gala (a La Gañanía, Puerto de la Cruz), el Vi d'honor (al Lago Martiánez, Puerto de la Cruz). I encara, l'endemà de les activitats acadèmiques, les dues opcions d'excursió que van desdoblant un dissabte de convivència entre congressistes: (1) a la veïna illa de La Gomera; i (2) a les envistes del Teide (Icod de los Vinos + Garachico y Masca).

A més, com cada tres anys, la *Société* celebrà l'assemblea plenària, on es renovà el seu *bureau*, amb la sortida del president anterior, Fernando Sánchez Miret, i l'entrada de la nova presidenta Lene Schøsler, segons la tradició de reservar aquest càrrec per a l'organitzador del congrés precedent (en aquest cas, el de juliol de 2019 a la Universitat e Copenhaguen). En aquesta assemblea es feu igualment pública la seu del proper congrés, el juliol de 2025, a la Universitat de Salento (Lecce) (Pulla, Itàlia).

José Enrique GARGALLO GIL
Universitat de Barcelona
Institut d'Estudis Catalans

Acte «L'IEC en l'eix de la qualitat lingüística. El nou web de l'Observatori de la Qualitat Lingüística, en el marc del Pacte Nacional per la Llengua» (Barcelona, 14 de juliol de 2022). — La Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans va organitzar, el dia 14 de juliol de

2022, l'acte titulat «L'IEC en l'eix de la qualitat lingüística. El nou web de l'Observatori de la Qualitat Lingüística, en el marc del Pacte Nacional per la Llengua». Aquest acte tenia per objectiu posar en relleu el paper de l'IEC en l'eix de la qualitat lingüística, un dels dotze eixos que conformen el Pacte Nacional per la Llengua i, alhora, presentar el nou web de l'Observatori de la Qualitat Lingüística, el projecte per mitjà del qual es vol avaluar la qualitat lingüística del català en diferents àmbits socials i professionals.

Cal destacar el nombre de persones que van assistir a aquest acte, que es va celebrar presencialment a la seu de l'IEC, però que també es va poder seguir de manera virtual per mitjà de diverses plataformes. La majoria dels inscrits provenien d'institucions acadèmiques, organismes públics i altres entitats relacionades amb la llengua.

L'obertura de l'acte fou a càrrec de la presidenta de l'IEC, Teresa Cabré, que va mostrar la seva satisfacció perquè finalment s'hagi situat l'anàlisi de la qualitat lingüística com un factor més en l'àmbit de planificació lingüística. Va reconèixer la gran complexitat a l'hora de poder analitzar la qualitat de la llengua i va fer evident, per tant, la necessitat d'establir uns criteris fàcilment mesurables. Tot agraït que el Pacte Nacional per la Llengua hagués posat en mans de l'Institut l'eix dedicat a la qualitat lingüística, va voler recordar que la Secció Filològica ja hi havia començat a treballar anteriorment i va destacar que és una qüestió imprescindible per a la vertebració nacional.

Tot seguit, Francesc Xavier Vila, secretari de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, va afirmar que s'havia de treballar en la millora de la qualitat lingüística com a eix fonamental de la llengua. I malgrat que va reconèixer que els reptes per poder analitzar la qualitat, tal com assenyalava Teresa Cabré, són ingents, va afirmar que la Secció Filològica és el millor aixopluc per a plantejar-los.

Seguidament, es va presentar el nou web del projecte de l'Observatori de la Qualitat Lingüística de l'IEC, que, tal com van explicar Oriol Camps, director de l'Observatori, i Jaume Salvanyà, tècnic del projecte, està dissenyat perquè s'hi pugui accedir tant des d'ordinadors com des de mòbils i tauletes. Van anunciar que al setembre de 2022 s'hi podria consultar el primer informe, centrat en la qualitat de la llengua en la publicitat radiofònica. Aquest informe s'ha basat en un corpus de 103 falques emeses durant el mes de març de 2022 a Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears i Andorra.

Jaume Salvanyà va assenyalar la voluntat de poder ampliar l'equip tècnic del projecte i també la possibilitat de disposar d'un equip de col·laboradors de l'àmbit universitari de tots els territoris de parla catalana. Per la seva banda, Oriol Camps va afirmar que la voluntat de l'Observatori és obtenir una imatge tan completa com sigui possible de la qualitat lingüística de cada sector, per detectar tant els bons usos lingüístics com els elements que caldria millorar. Així, posteriorment, gràcies a aquesta anàlisi i observació, es podria arribar a l'objectiu d'influir en la millora de la qualitat de la llengua en tots els àmbits.

Tot seguit, Ramon Sistac, moderador de la taula rodona sobre la qualitat lingüística, va presentar els especialistes convidats: Mila Segarra, Oriol Camps i Miquel Àngel Pradilla, tots ells membres de la Secció Filològica. Al llarg de les intervencions de la taula rodona, es va percebre la preocupació per la qualitat lingüística en una llengua minoritzada com la nostra; la satisfacció de poder disposar, com passa actualment, d'un marc normatiu que té en compte la variació, i la concepció que la qualitat lingüística s'ha d'analitzar com una qüestió formal, és a dir, de formes (paraules, construccions sintàctiques, etc.) i no pas del que es diu amb aquestes formes, perquè l'adequació al tipus de comunicació és el que defineix els requeriments de la qualitat.

En les intervencions de la taula rodona també es va plantejar si s'havia de prioritzar la qualitat o la quantitat en el terreny lingüístic. Tots els especialistes van coincidir a dir que s'han de poder compatibilitzar aquests dos conceptes i que és imprescindible no caure en l'error de tenir en compte només la quantitat i obviar la qualitat lingüística. Ara bé, es va suggerir que les accions per mi-

llorar la qualitat s'havien de dur a terme d'una manera progressiva i amb una actitud constructiva. Alhora, es va valorar molt positivament la constatació que tenim una societat amb consciència lingüística, tal com es va demostrar amb la publicació de l'*Ortografia catalana* i la reducció de mots amb accent diacrític.

Així mateix, es va qüestionar quins referents s'haurien de tenir en compte en aquest procés de millora de la qualitat lingüística, perquè tradicionalment s'havien pres en consideració sobretot models que venien del món literari. Amb la constatació de la importància dels discursos orals, van coincidir a afirmar que actualment també es necessiten referents orals com a models per als bons usos lingüístics.

Finalment, com a cloenda, el president de la Secció Filològica, Nicolau Dols, va voler destacar que l'Observatori de la Qualitat Lingüística de la Secció Filològica ajudarà a obtenir dades fiables dels usos públics de la llengua i que aquesta informació, a part d'ajudar a millorar aquests usos en algun sector concret, també podrà servir per detectar i promoure els bons usos lingüístics i així posar en relleu models de prestigi per al conjunt de la nostra llengua.

Nicolau Dols va assenyalar que actualment el que està en perill no és la unitat de la llengua sinó la integritat de la llengua, perquè una llengua íntegra és aquella que serveix per a totes les funcions socials, i va reconèixer que, en el nostre context lingüístic, hi ha pràctiques que són contràries a aquesta integritat. Per aquesta raó, va afirmar que és del tot indispensable poder crear un marc comunicatiu comú a les terres de parla catalana. I va voler tancar el discurs recordant la voluntat de la Secció Filològica d'ajudar en el procés de vertebració lingüística i nacional.

Laia CASTANYER TEIXIDOR
Institut d'Estudis Catalans

II Simposio la cruz de los tres reinos. Una ventana desde la frontera. Territorio, cultura y hablas. IV Jornada sobre els parlars valencians de base castellano–aragonesa y de base castellano-murciana (Ademuz, 14, 15 y 16 de julio de 2022). — Se vienen celebrando desde 2008 «Les Jornades dels (Altres) Parlars Valencians de Base Castellano-Aragonesas», organitzades, junto a otros estudiosos, por el prof. Emili Casanova, a lo que no es ajeno el prof. José Enrique Gargallo, y ello a inspiración del prof. Sanchis Guarner. El arranque de estas jornadas tuvo lugar en la Facultad de Filología de Valencia (2008), con las intervenciones y la exposición de la bibliografía *ad hoc*; la segunda edición radicó en Enguera (2013), en homenaje y con la presencia muy emocionante para todos nosotros del prof. Joseph Gulsoy, discípulo de J. Coromines, precisamente en el marco geográfico de sus trabajos; por tercera vez se organizó en el Villar del Arzobispo (2016), con el importante trabajo organizativo de su cronista, César Salvo. A pesar de las dificultades implícitas en este tipo de reuniones y las añadidas a partir del vírico año 2020, se ha arribado a la IV edición, no sin esfuerzo y aplazamientos (*we shall never surrender!*). Esta edición se ha incardinado en el II Simposio de la Cruz de los Tres Reinos (Valencia, Castilla y Aragón). La ponencia y las comunicaciones correspondientes se desarrollaron el jueves, día 14, mañana y tarde, en la Casa de Cultura de Ademuz, amablemente acogidos y protegidos del calor reinante esos días. Las intervenciones se han extendido entre las 10.30 h y las 19.10 h, con los descansos y comida correspondientes. Y el sábado con la comunicación de José Enrique Gargallo sobre Guadalavivar, Teruel, Turia y el Rincón de Ademuz en el *Onomasticon Cataloniae*.

El programa ha recogido temas variados, siempre de los entusiastas de estos asuntos de hablas mixtas, entre lo que se va abriendo paso y cobrando importancia con el trabajo constante e infatigable de unos pocos el *churro/xurro*. La ponencia —fue la primera intervención— corrió a cargo del prof. V. García Perales, sobre la caracterización del habla de Ademuz a través del *ALPI* en